

Ministerie van Klimaat en
Groene Groei

Landelijk Actieprogramma Netcongestie

Beter benutten van het net met slimme
apparaten

11 december 2025

Actielijnen Landelijk Actieprogramma Netcongestie

Sneller Bouwen

Versnellen van de bouw van elektriciteitsinfrastructuur, zowel beleid als uitvoering

- Verkorten van doorlooptijden
- Versnellen van de bouw
- Samenwerking bevorderen tussen netbeheerders, gemeenten, provincies en het Rijk

Beter Benutten

Beter benutten van de beschikbare transportcapaciteit op het elektriciteitsnet

- Beter benutten mogelijk maken
- Grootverbruikers (bedrijven en instellingen)
- Kleinverbruikers (huishoudens, ondernemers en instellingen)

Slimmer Inzicht

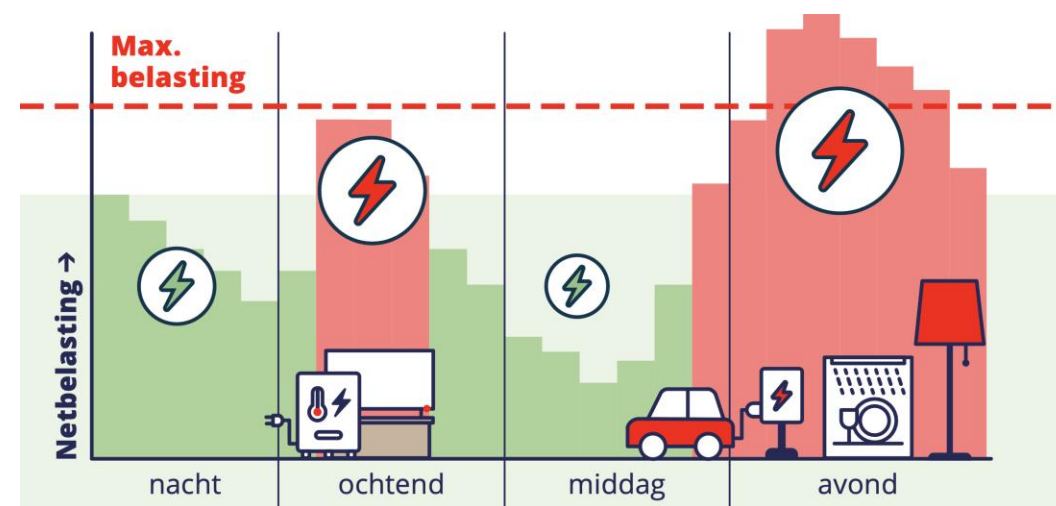
Verbreden en versnellen van mogelijkheden om meer en slimmer inzicht te creëren

- Verbreden en versnellen mogelijkheden
- Blijven aansluiten op behoeftes
- Realisatie en optimalisatie van dataproducten

Beter Benutten – Kleinverbruikers

- › Elektrificatie zorgt tot snelle groei van belasting op laagspanningsnetten
- › Kleinverbruikers: huishoudens, laadinfra, scholen, horeca, etc.
- › Doel van de aanpak:
 - Het net slimmer en gelijkmatiger benutten
 - Minder of latere fysieke netuitbreiding
 - Meer kleinverbruikers aansluiten

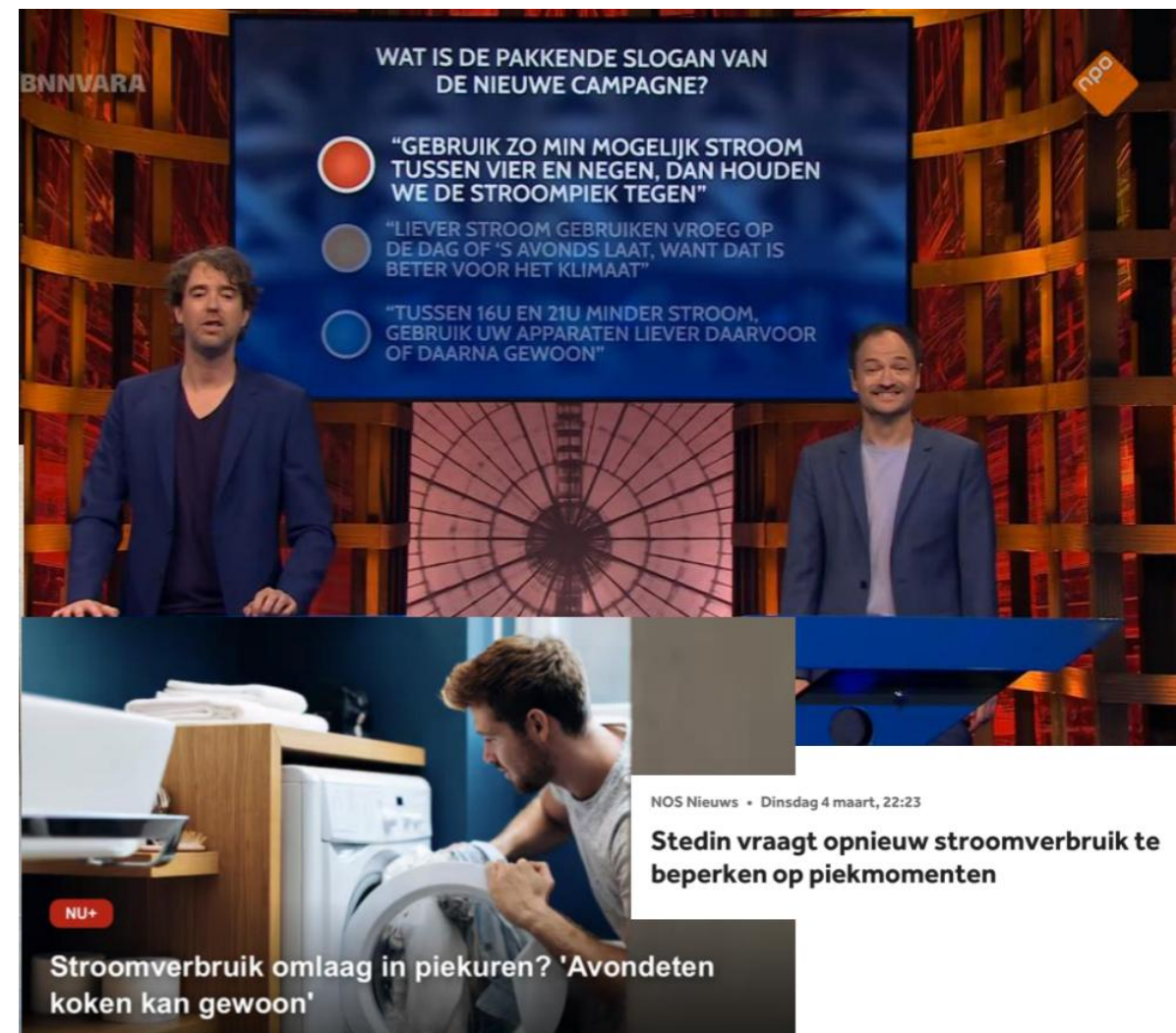

Kamerbrief aanpak netcongestie en maatregelen kleinverbruikers

Kamerstuk | 30-06-2025

Minister Hermans (KGG) informeert de Tweede Kamer over de aanpak van netcongestie (te weinig 'ruimte' op het elektriciteitsnet), waaronder de gevolgen voor kleinverbruikers, vooral huishoudens. Ook gaat zij in op de uitvoering van een aantal moties en toezeggingen.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2025/06/30/netcongestie-kleinverbruik-en-enkele-andere-onderwerpen>

In vier sporen werken we aan een flexibel en betrouwbaar laagspanningsnet van de toekomst

Slimme apparaten, gebouwen en voertuigen

Het stimuleren en normeren van slimme apparaten, woningen en voertuigen die hun elektriciteitsverbruik kunnen optimaliseren en zo goed zijn voor het stroomnet, de verduurzaming én de portemonnee van de gebruiker.

Financiële prikkels en marktordening

Een eerlijk en toekomstbestendig nettatarief dat netbewust stroomverbruik beloont. Regels voor congestiemanagement in laagspanningsnetten die werken voor netbeheerders, marktpartijen én consumenten.

Communicatie, gedrag en draagvlak

Huishoudens helpen hun stroomverbruik buiten de piekmomenten te verschuiven door effectieve communicatie, bewustwording en gerichte gedragsinterventies.

Netbescherming en inzicht

Maatregelen voor een veilig en betrouwbaar laagspanningsnet in noodsituaties. Data-gedreven inzicht in de belasting van het laagspanningsnet.

Slimme apparaten, gebouwen en voertuigen

- › Slimme sturing ontzorgt gebruiker, vergroot het handelingsperspectief en optimaliseert de netbelasting automatisch:
- › Goed voor het stroomnet, de verduurzaming én de portemonnee van de gebruiker
- › Acties:
 - Nationaal afsprakenstelsel slimme apparaten (NEN)
 - Innovatietraject open-source software voor HEMS (ElaadNL)
 - Registratie en zichtbaarheid van net-intensieve apparaten
 - Stimuleren adoptie van slimme apparaten in de keten

*Huishoudens en mkb kunnen **eenvoudig en automatisch** flexibel energie verbruiken, omdat slimme apparaten, gebouwen en voertuigen **breed beschikbaar** zijn en werken volgens duidelijke normen, open communicatieprotocollen en **afspraken** tussen marktpartijen.*

Financiële prikkels en marktordening

- › Voor slimme sturing zijn duidelijke (financiële) signalen nodig
- › Acties:
 - Implementatie tijdsafhankelijk nettatarief voor kleinverbruikers (ToU) - 2028
 - Ontwikkelen van nieuwe flexproposities (netbeheerders en marktpartijen)
 - Wegnemen knelpunten voor opschaling LS-congestiemanagement

*Een samenhangend stelsel van
prikkels en **marktregels**
die elkaar versterken in plaats van
tegenwerken, en **flexibel**
stroomverbruik belonen*

Communicatie, gedrag en draagvlak

- › Normen, apparaten en markten werken alleen als gedrag mee beweegt
- › Bewustwording en draagvlak ondersteunen technische en financiële maatregelen
- › Acties:
 - Publiekscommunicatie (ZODKO)
 - Informatievoorziening via netbeheerders en overheden
 - Peilingen en co-creatie met doelgroepen

*"Huishoudens en het mkb **begrijpen** het belang van flexibel energieverbruik, **vertrouwen** op het energiesysteem en nemen actief deel aan flexibiliteitsoplossingen dankzij **duidelijke communicatie en concrete handelingsperspectieven.**"*

Netbescherming en inzicht

- › Veiligheidsmaatregelen wanneer marktgebaseerd congestiemanagement te weinig oplevert
- › Daarvoor zijn heldere randvoorwaarden en betrouwbaar inzicht in netbelasting nodig
- › Acties:
 - Juridische en technische analyse mogelijke maatregelen
 - Doorontwikkeling probleemanalyse laagspanningsnetten
 - Oplevering LS-capaciteitskaart

*Maatregelen voor een **veilig** en **betrouwbaar** laagspanningsnet in noodsituaties en data-gedreven **inzicht in de belasting** van de laagspanningsnetten*

In vier sporen werken we aan een flexibel en betrouwbaar laagspanningsnet van de toekomst

Slimme apparaten, gebouwen en voertuigen

Het stimuleren en normeren van slimme apparaten, woningen en voertuigen die hun elektriciteitsverbruik kunnen optimaliseren en zo goed zijn voor het stroomnet, de verduurzaming én de portemonnee van de gebruiker.

Financiële prikkels en marktordening

Een eerlijk en toekomstbestendig nettatarief dat netbewust stroomverbruik beloont. Regels voor congestiemanagement in laagspanningsnetten die werken voor netbeheerders, marktpartijen én consumenten.

Communicatie, gedrag en draagvlak

Huishoudens helpen hun stroomverbruik buiten de piekmomenten te verschuiven door effectieve communicatie, bewustwording en gerichte gedragsinterventies.

Netbescherming en inzicht

Maatregelen voor een veilig en betrouwbaar laagspanningsnet in noodsituaties. Data-gedreven inzicht in de belasting van het laagspanningsnet.

Beleidsdoelen KGG

- **Flexibiliteit op het laagspanningsnet ontsluiten**, met aandacht voor **netstabiliteit, cybersecurity** en **regie voor gebruikers**
- Consumenten en bedrijven handvatten bieden om te **profiteren van het veranderende energiesysteem**
- Bijdragen aan een **open, transparante en interoperabele digitalisering van het energiesysteem** en borgen dat gebruikers niet afhankelijk worden van één specifieke aanbieder of dienstverlener
- **Aansluiting bij internationale ontwikkelingen** om Nederlandse bedrijven en organisaties een goede uitgangspositie te geven
- **Tijdige oplevering van de nationale afspraken (streefdatum eind 2026)** ruim vóór de invoering van het tijdsafhankelijke kleinverbruikerstarief, om productielijnen, certificering en subsidieregelingen etc. tijdig te kunnen voorbereiden.

Ministerie van Klimaat en
Groene Groei

Landelijk Actieprogramma Netcongestie

Jaric Wiegman
j.wiegman1@minezk.nl